

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/18/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512205999
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8512205999.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Branislava Brezu v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 11C/357/2012-128 zo dňa 15. októbra 2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

V konaní vedenom pôvodne na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2C/140/2012 sa žalobca voči žalovanému žalobou doručenou súdu dňa 28. 09. 2012 domáhal zaplatenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Škoda mala žalobcovi vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu v exekučnom konaní, v ktorom žalobca vystupoval ako oprávnený. Nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia v zákonnej 15 dňovej lehote.

Rovnakých nárokov sa žalobca domáhal aj ďalšími žalobami voči rovnakej žalovanej a to v konaniach, ktoré boli spojené na spoločné konanie a pôvodne vedené na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod spisovými značkami 2C/241/2012 až 2C/145/2012. Tieto veci boli spojené pod spoločnou spisovou značkou 2C/140/2012.

Uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21NcC/43/2012-18 zo dňa 19.10.2012 boli sudcovia Okresného súdu Stará Ľubovňa vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 2C/140/2012 a vec bola prikázaná Okresnému súdu Vranov nad Topľou. Na tomto súde bola veci pridelená sp. zn. 11C/357/2012.

Žalovaný so žalobou v spojených veciach vedených pod sp. zn. 11C/357/2012 nesúhlasil.

O žalobe rozhodol súd prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora uvedenú v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V predmetnom konaní a v spojených veciach súd nemal za preukázaný nesprávny úradný postup v danom prípade - existenciu prietáhov v konaniach ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nevydaním rozhodnutia v zákonom určenej lehote.

V uvedených veciach bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovské rozsudky, ktoré boli podkladmi pre jej vykonanie nezaväzujú povinných na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom. Ak rozhodcovský rozsudok týmto zákonným ustanoveniam odporuje, uvedené nedostatky predstavujú hmotnoprávnu prekážku na vykonanie exekúcie na jeho základe. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie nie je takej povahy, aby bolo možné v daných veciach vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Postup exekučného súdu v predmetných exekučných veciach nebol posudzovaním vecnej správnosti rozhodcovského súdu a nesmeroval ani k zrušeniu tohto rozhodnutia, ale iba realizoval svoje oprávnenia vyplývajúce mu z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vo vzťahu posúdenia, či exekučný titul - rozhodcovský rozsudok je alebo nie je v rozpore so zákonom.

Súčasne uviedol, že ohľadom žalobcom tvrdených prietáhov v predmetných veciach neboli vedené žiadne disciplinárne konania a neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní a ani nerozhodoval Ústavný súd, či Európsky súd pre ľudské práva.

Žalobca nepreukázal, že zo strany súdu došlo jednak k nesprávnemu úradnému postupu a jednak k vzniku konkrétnej vyčísliteľnej a preukázateľnej majetkovej škody.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti celému rozhodnutiu. Odvolanie odôvodnil nasledovne:

- namietal skutočnosť, že súd rozhodol o merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Túto úpravu podľa žalobcu nie je možné v danom prípade použiť, pretože nebola účinná v čase založenia zodpovednostného právneho vzťahu,
- súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty,
- súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie,
- súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, ak konštatuje, že žalobcovi nevznikla škoda,
- ak bol súdu pred pojednávaním veci doručený návrh na prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho konania o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu, bol súd povinný pred rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

S poukazom na uvedené navrhol zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne (retroaktívne) vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je zrejmá z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013, ale v znení účinnom ku dňu podania návrhu. Preto tento odvolací dôvod odvolací súd považoval za nedôvodný.

To ale neznamená, aby súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať, aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v prejednávanej veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré by prieťahy v konaní konštatovalo.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti (hoci i len čiastočne) Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehotu neurčuje.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva jednoznačná potreba materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom. Za takejto situácie je 15 - dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, a práve preto zákon pri predpokladanom zistení rozporu exekučného titulu so zákonom nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie

poverenia na vykonanie exekúcie (hoci i len čiastočné), na zastavenie exekúcie alebo na zastavenie exekučného konania.

Pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. o zastavení exekúcie, žiadne zákonné lehoty porušené neboli, a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nesplnenie tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chyba čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného daná nie je.

Odvolací súd navyše uvádza, že každé konanie alebo rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote nemožno bez ďalšieho považovať za prietahy v konaní. Je všeobecne známou skutočnosťou, že žalobca v danom období doručil súdom Slovenskej republiky veľké množstvo procesných návrhov, o ktorých bolo potrebné rozhodnúť. Vzhľadom na množstvo návrhov a na obsadenosť súdov nebolo vo faktických možnostiach súdov rozhodnúť o týchto návrhoch v zákonných lehotách. K rovnakým záverom dospel ÚS SR vo veci IV.ÚS 606/2012, kde uviedol, že „Doba rozhodovania o tejto žiadosti súdneho exekútora v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka podávala žiadosti o udelenia poverení na vykonanie exekúcií hromadne, teda v rovnakom čase zaťažila všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musela počítat' s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jej žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, ju možno považovať za ústavne akceptovateľnú.“

V konaní neboli preukázané prietahy v konaní (základ nároku), nebolo teda potrebné zaoberať sa znaleckým posudkom o výške škody. Obsahom spisu nie je návrh na prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho konania o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil postupom podľa ust. § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a úspešnému žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.